

ΑΡΕΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: Καθηγήτρια Νεοελληνικού Θεάτρου, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Σχολή Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Πατρών

Αποφοίτησα από το Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης το 1991. Το 1994 έλαβα το Master of Arts (by research) από το Τμήμα Joint School of Theatre Studies, University of Warwick, Ηνωμένο Βασίλειο. Θέμα της μεταπτυχιακής έρευνας: «The ways of escapism in the heroes of Tennessee Williams's one-act plays», με επίσημο τον Prof. Clive Barker. Το 1996 έλαβα το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης Πρώτου Κύκλου (3χρονης διάρκειας) από τον Τομέα Θεατρολογίας του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης πάνω στην Ιστορία και Θεωρία του Ευρωπαϊκού και Νεοελληνικού θεάτρου. Το 2002 έλαβα διδακτορικό δίπλωμα από τον Τομέα Θεατρολογίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Η διατριβή μου που πραγματοποιήθηκε υπό την επίβλεψη των Ελίζας-Άννας Δελβερούδη, Θόδωρου Χατζηπανταζή και Αλέξη Πολίτη, είχε ως θέμα «Το δραματολόγιο των αθηναϊκών θιάσων πρόζας κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου». Για επτά έτη (1992-1999) εργάστηκα στο ερευνητικό πρόγραμμα της Ιστορίας του Νεοελληνικού Θεάτρου στο Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας. Κατά το χειμερινό & εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2002-2003 δίδαξα στον Τομέα Θεατρολογίας του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80. Από το 2003 διδάσκω στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών. Από το 2007 έως το 2012 και από το 2020-2021 έως σήμερα διδάσκω επίσης στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ως μέλος ΣΕΠ στην προπτυχιακή θεματική ενότητα «Νεοελληνικό Θέατρο 1900 1940 – Κινηματογράφος» των Σπουδών Ελληνικού Πολιτισμού.

Τα ερευνητικά μου ενδιαφέροντα εστιάζονται στη μελέτη του νεοελληνικού θεάτρου του 19ου και 20ού αιώνα: μελέτη θεατρικών αρχείων, σχέσεις νεοελληνικού και παγκόσμιου θεάτρου, ζητήματα δραματοουργίας και παράστασης, σχέσεις νεοελληνικού θεάτρου και μουσικής, χορού και κινηματογράφου, μουσικό θέατρο, ιστορικά, θεωρητικά και πολιτισμικά ζητήματα που άπτονται του νεοελληνικού θεάτρου.

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πατρών)

1. Το Κρητικό Θέατρο

2. Νεοελληνικό Θέατρο και Διαφωτισμός
3. Ευρωπαϊκά ρεύματα και μετεπαναστατική ελληνική δραματουργία
4. Ρεαλιστικό και αντι-ρεαλιστικό δράμα στην ελληνική δραματουργία των αρχών του 20ού αιώνα
5. Το νεοελληνικό θέατρο του πρώτου μισού του 20ού αιώνα
6. Είδη μουσικού θεάτρου στην ελληνική σκηνή
7. Η ελληνική κωμωδιογραφία στον 20ό αιώνα
8. Ο ρόλος της πρωτοπορίας στην ελληνική σκηνή και δραματική παραγωγή του Μεσοπολέμου
9. Σεμινάριο III: Νεότερο Θέατρο με έμφαση στο δράμα
10. Ο Κάρολος Κουν και η νεοελληνική δραματουργία
11. Το μεταπολεμικό νεοελληνικό θέατρο

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

2014-2018: διδασκαλία στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών «Από το Κείμενο στη Σκηνή: το ελληνικό θέατρο σε διάλογο με το παγκόσμιο»:

- ❖ Χειμερινό Εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2014-2015: «Νεοελληνικό Θέατρο».
- ❖ Εαρινό Εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2014-2015: «Ζητήματα Νεοελληνικού Θεάτρου».
- ❖ Χειμερινό Εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2015-2016: «Όψεις της ευρωπαϊκής και αμερικανικής πρωτοπορίας στο ελληνικό θέατρο του Μεσοπολέμου».
- ❖ Εαρινό Εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2015-2016: «Ζητήματα Νεοελληνικού Θεάτρου».
- ❖ Χειμερινό Εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2016-2017: «Το αμερικανικό θέατρο και η απήχυσή του στην ελληνική σκηνή των πρώτων μεταπολεμικών δεκαετιών».
- ❖ Χειμερινό Εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2017-2018: «Το αμερικανικό θέατρο και η απήχυσή του στην ελληνική σκηνή των πρώτων μεταπολεμικών δεκαετιών».

Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πατρών

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Το αρχαίο ελληνικό θέατρο και η πρόσληψή του»:

- ❖ Εαρινό Εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2019-2020: «Ειδικά ζητήματα πρόσληψης του αρχαίου θεάτρου».
- ❖ Εαρινό Εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2020-2021: «Ειδικά ζητήματα πρόσληψης του αρχαίου θεάτρου».
- ❖ Χειμερινό Εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2021-2022: «Η πρόσληψη του αρχαίου δράματος στο νεότερο θέατρο».
- ❖ Χειμερινό Εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2022-2023: «Η πρόσληψη του αρχαίου δράματος στο νεότερο θέατρο».

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ειδικές προσεγγίσεις στις παραστατικές τέχνες και τον κινηματογράφο (ιστορία, θεωρία, πολιτικές της ταυτότητας)»

- ❖ Εαρινό Εξάμηνο ακαδημαϊκού έτους 2022-2023: «Ειδικές προσεγγίσεις στη Δραματουργία Ι (ιστορία, ανάλυση και πρόσληψη των θεατρικών έργων)».

ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ

- ❖ Κύρια επόπτρια στη διατριβή της Ελένης Λοτσάρη, με θέμα «Θέατρο και Οικονομία. Το ζήτημα του άκοπου πλουτισμού: ιδιαιτερότητες και παθογένειες της ελληνικής οικονομικής και κοινωνικής ζωής μέσα από την κωμωδιογραφική παραγωγή της περιόδου 1830-1914». Δημόσια υποστήριξη 1/10/2020, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πατρών.
- ❖ Κύρια επόπτρια στη διατριβή του Βασίλειου Αράπη με θέμα «Προμηθείς της νεοελληνικής δραματουργίας. Η δόμηση της εθνικής ταυτότητας», η οποία εκπονείται στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών.
- ❖ Κύρια επόπτρια στη διατριβή της Φραντζέσκας Ιωαννίδη με θέμα «Αλέξανδρος Μάτσας: θέατρο και ποίηση», η οποία εκπονείται στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών.
- ❖ Μέλος τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής στη διδακτορική διατριβή της Δέσποινας-Αναστασίας Ανδριοπούλου, με θέμα «Η “μουσειοποίηση” της Θεατρικής Τέχνης. Οι περιπτώσεις των Θεατρικών Μουσείων». Δημόσια υποστήριξη 25/7/2017, Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας & Επικοινωνίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- ❖ Μέλος τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής στη διδακτορική διατριβή του Σπυρίδωνα Τούλιου, με θέμα «Ο πατριωτισμός και οι μεταμορφώσεις του στις ηρωικές παραστάσεις του Καραγκιόζη. Όψεις της ιδεολογίας των θεατών», η οποία εκπονείται στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών. Δημόσια υποστήριξη 7/2/2023, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών.
- ❖ Μέλος τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής στη διδακτορική διατριβή της Μαρίας Βρυνιώτη με θέμα «Η σύνδεση του τραγικού με την ιστορία σε αρχαιόμυθα ποιητικά και θεατρικά έργα από τη δεκαετία του 1940 έως τη δεκαετία του 1980», η οποία εκπονείται στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών.
- ❖ Μέλος επταμελών εξεταστικών επιτροπών σε έξι διδακτορικές διατριβές που έχουν υποστηριχθεί δημόσια στο Τμήμα Θεάτρου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και κύρια επόπτρια ή μέλος τριμελών εξεταστικών επιτροπών σε επτά μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ (1324 ετεροαναφορές)

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ / ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

- ❖ *Εκσυγχρονισμός ή Παράδοση; Το θέατρο πρόζας στην Αθήνα του Μεσοπολέμου, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2005, 539 σελίδες +261 σελίδες.*

Το βιβλίο συνοδεύεται από cd 261 σελίδων με την ηλεκτρονική καταγραφή του παραστασιολογίου του Μεσοπολέμου (1918-1940).

Βιβλιοκρισίες:

* Βάλτερ Πούχνερ, περ. *Παράβασις* (Επιστημονικό Δελτίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών), τόμ. 7, Ergo, Αθήνα, 2007, σ. 518-529.

- ❖ *“Επί ξυρού ακμής”. Ιστορικά Νεοελληνικού Θεάτρου, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2012, 657 σελίδες.*

Βιβλιοκρισίες:

* Παντελής Μπουκάλας, «Ερευνάτε τας Γραφάς», εφ. *Η Καθημερινή*, 3 Μαΐου 2013.

* Βάλτερ Πούχνερ, *Παράβασις* (Επιστημονικό Περιοδικό Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών) 12/2 (2014), σ. 303-306.

* Θανάσης Ν. Καραγιάννης, διαδικτυακό περιοδικό *Ατέχνως*, 4 Απριλίου 2016.

- ❖ *Τρυγών η φιλέρημος. Το θέατρο του Αλέξανδρου Μωραϊτίδη και η αναζήτηση της καλλιτεχνικής και της εθνοθηρασκευτικής ταυτότητας στο τελευταίο τέταρτο του 19^{ου} και το πρώτο του 20ού αιώνα, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2015, 567+127 σελίδες.*

Το βιβλίο περιλαμβάνει Παράρτημα με την έκδοση του χειρογράφου του Αλέξανδρου Μωραϊτίδη *Πόλεως άλωσης*, σ. Π1-Π127 (127 σελίδες).

Βιβλιοκρισίες:

* Ανθούλα Δανιήλ, διαδικτυακό περιοδικό diastixo.gr/περιοδικό για το βιβλίο και τον πολιτισμό, 30 Δεκεμβρίου 2015.

* Βάλτερ Πούχνερ, περ. *Παράβασις* (Επιστημονικό Περιοδικό του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών) 14/2 (2016), σ. 354-359.

- ❖ *“Η τέχνη στο τέλος της ιδεολογίας”. Η αμερικανική πολιτιστική πολιτική, το Ίδρυμα Ford και το Θέατρο Τέχνης του Κάρολου Κουν την εποχή του Ψυχρού Πολέμου και της δικτατορίας, Αμολγός, Αθήνα, 2022, 238 σελίδες.*

Βιβλιοκρισίες:

* Σπύρος Κακουριώτης, «15 εξαιρετικά ιστορικά βιβλία που μόλις κυκλοφόρησαν», διαδικτυακό περιοδικό *ο αναγνώστης*, 20/12/2022.

- ❖ *Μνήμη και ταυτότητα στο θέατρο του Γιώργου Διαλεγμένου*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2022, 621 σελίδες.

Βιβλιοκρισίες:

- * Λίνα Ρόζη, περ. *Σκηνή* (Επιστημονικό Περιοδικό Τμήματος Θεάτρου Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης) 14 (2022), σ. 250-256.
- ❖ *Η τύχη ενός θεατρικού χειρογράφου. Οι Ίσαυροι του Κλέωνα Ραγκαβή*, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα, 2022, 455 σελίδες.

Βιβλιοκρισίες:

- * Κυριακή Πετράκου, διαδικτυακό περιοδικό *diastixo gr./περιοδικό για το βιβλίο και τον πολιτισμό*, 28 Νοεμβρίου 2022.
- ❖ Κεφάλαια «Ιστορικό δράμα» και «Αστικό ρεαλιστικό δράμα» για τον τόμο *Νέα Ειδολογική Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, σε επιστημονική επιμέλεια Δημήτρη Αγγελάτου, εκδ. Gutenberg, 126 σελίδες [υπό έκδοση].

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

- ❖ Αρετή Βασιλείου – Κωνσταντίνα Γεωργιάδη – Αντρέας Δημητριάδης – Κωνσταντίνα Ριτσάτου (επιστημονική επιμέλεια), *Ιστορία και Ιστοριογραφία του Νεοελληνικού Θεάτρου*. Πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου προς τιμήν του Θόδωρου Χατζηπανταζή (Ρέθυμνο, 1-3 Ιουνίου 2018), Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών / Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας, Ρέθυμνο, 2020, 427 σελίδες.
- ❖ Αρετή Βασιλείου – Κωνσταντίνος Κυριακός – Λίνα Ρόζη (επιστημονική επιμέλεια), *Ο θεατρικός κόσμος του Κάρολου Κουν*, Αμολγός, Αθήνα, 2022, 462 σελίδες.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΡΘΡΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΘΝΙΚΩΝ/ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ & ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

- ❖ «Η αναβίωση του κρητο-επτανησιακού θεάτρου στον Μεσοπόλεμο», στο Ιωσήφ Βιβιλάκης (επιμ.), Πρακτικά Α΄ Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου *Το Ελληνικό Θέατρο από τον 17^ο στον 20^ο αιώνα* (Αθήνα, 17-20 Δεκεμβρίου 1998), Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών – εκδ. Ergo, Αθήνα, 2002, σ. 275-288.

- ❖ «Η πορεία των λαϊκών αθηναϊκών θιάσων του Μεσοπολέμου: η σχέση τους με τους αστικούς θιάσους και την αστική ιδεολογία της εποχής», *Πρακτικά της Α΄ Διεθνούς Συνάντησης Λαϊκού Θεάτρου* (Ζάκυνθος, 27-29 Σεπτεμβρίου 2002), πρόλ. Αναστ. Κανελλοπούλου – Θεόδ. Γραμματάς, Υπουργείο Πολιτισμού – Περιφέρεια Ιονίων Νήσων – Δήμος Ζακυνθίων, Ζάκυνθος, 2003, σ. 95-104.
- ❖ «Η επίδραση της τέχνης του ευρωπαϊκού (και αμερικανικού) κινηματογράφου στο ελληνικό θέατρο του Μεσοπολέμου», στο Κωνσταντζα Γεωργακάκη (επιμ.), *Πρακτικά Β΄ Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου Σχέσεις του νεοελληνικού θεάτρου με το ευρωπαϊκό. Διαδικασίες πρόσληψης στην ιστορία της ελληνικής δραματουργίας από την Αναγέννηση ως σήμερα* (Αθήνα, 18-21 Απριλίου 2002), Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, εκδ. Ergo, Αθήνα, 2004, σ. 335-345.
- ❖ «“Οι φτέρνες που μιλούν”: η πρώτη γνωριμία της αθηναϊκής μουσικής σκηνής με τους αμερικανικούς χορούς», *Παράβασις* (Επιστημονικό Δελτίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών) 6 (2005), σ. 43-56.
- ❖ «Τα πολλαπλά είδωλα του Γεώργιου Καραϊσκάκη στην ελληνική δραματουργία», στο Νικηφόρος Παπανδρέου – Έφη Βαφειάδη (επιμ.), *Ζητήματα Ιστορίας του Νεοελληνικού Θεάτρου. Μελέτες αφιερωμένες στον Δημήτρη Σπάθη*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2007, σ. 47-66.
- ❖ «Η *Μήδεια* του Ιωάννη Ζαμπέλιου και το ιταλικό πρότυπό της», στο Ιωσήφ Βιβιλάκης (επιμ.) *Στέφανος. Τιμητική προσφορά στον Βάλτερ Πούχνερ*, Ergo, Αθήνα, 2007, σ. 167-176.
- ❖ «“Ένα μικρό περιθώριο κωμικής αναρχίας”: η επίδραση του θεάτρου σκιών στις κωμωδίες του Γιώργου Θεοτοκά», *Νέα Εστία*, τόμ. 164, τχ. 1816 (Νοέμβριος 2008), σ. 916-945.
- ❖ «Η πτώση του τέταρτου τοίχου: ο Βασίλης Ρώτας και οι απόψεις του για την υποκριτική τέχνη», *Αριάδνη* (Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης) 15 (2009), σ. 185-201 [=Γρηγόρης Ιωαννίδης (επιμ.), *Πρακτικά της Επιστημονικής Διημερίδας Ο ηθοποιός και η τέχνη της υποκριτικής. Θεωρία και πράξη, ιστορία και παρόν, Μνήμη Αγνής Μουζενίδου* (6 & 7 Οκτωβρίου 2008, Αθήνα), Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών – εκδ. Ergo, Αθήνα, 2011, σ. 219-229].
- ❖ «“Το χρονικό της ανησυχίας”: τα συμπτώματα της μεταφυσικής αγωνίας στο θέατρο του Γιώργου Θεοτοκά», *Παράβασις* (Επιστημονικό Δελτίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών) 9 (2009), σ. 29-47.
- ❖ «Ο Ποιητής και ο Προφήτης: Ο θεσμός της μαντείας στη νεοελληνική δραματουργία», στο Αντώνης Γλυτζουρής – Κωνσταντίνα Γεωργιάδη (επιμ.), *Πρακτικά του Γ΄ Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου αφιερωμένου στον Θόδωρο Χατζηπανταζή Παράδοση και Εκσυγχρονισμός στο Νεοελληνικό Θέατρο. Από τις απαρχές ως τη μεταπολεμική εποχή* (Ρέθυμνο, 23-26 Οκτωβρίου 2008), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2010, σ. 13-23.

- ❖ «Βασίλης Ρώτας και Ουίλλιαμ Σαίξπηρ: “Ο αγώνας μου μ’ έναν τιτάνα”. Η ιδεολογικοποίηση και ο εκδημοκρατισμός του σαιξπηρικού θεάτρου», *Σκηνή* (Περιοδική Έκδοση του Τμήματος Θεάτρου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης) 1 (Φθινόπωρο 2010), σ. 72-109.
- ❖ «“Η φωνή της ψυχής είναι δυνατότερη από τον πειρασμό της τεχνικής”: η υποδοχή του λорκικού θεάτρου μέσα από την ελληνική μαρξιστική κριτική των δύο πρώτων μετεμφυλιακών δεκαετιών και της Μεταπολίτευσης», στο Olga Omatos Sáenz – Idoia Mamolar Sánchez – Javier Alonso Aldama (eds), *Actas del IV Congreso de Neohelenistas de Iberoamérica Culturas hispánicas y mundo griego* (Zaragoza, 1-3 Octubre 2009), Sociedad Hispánica de Estudios Neogriegos, Vitoria/Gasteiz – Granada, 2012, σ. 77-90.
- ❖ «Η μορφή του Ιούδα στην ελληνική μεσοπολεμική δραματολογία», στο Αθανάσιος Θ. Φωτόπουλος (επιμ.), *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Η Νεοελληνική Λογοτεχνία στον Μεσοπόλεμο. Ιστορική και φιλολογική προσέγγιση* (Πύργος Ηλείας, 14-16 Μαΐου 2010), εκδ. Αναζήτηση, Πύργος Ηλείας, 2012, σ. 475-495.
- ❖ «Ο τελευταίος πόλεμος: η τελευταία λέξη του Γιώργου Θεοτοκά στον διάλογό του με την αρχαία τραγωδία», στο Αρετή Βασιλείου, “Επί ξυρού ακμής”. *Ιστορικά Νεοελληνικού Θεάτρου*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2012, σ. 503-532.
- ❖ «Η Ελένη Χαλκούση ως θιασάρχης», *Πρακτικά της Επιστημονικής Ημερίδας Ελένη Χαλκούση. Η ζωή και το έργο της* (9 Δεκεμβρίου 2013, αίθουσα εκδηλώσεων του Πνευματικού Κέντρου Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα), Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών [υπό έκδοση].
- ❖ «Η εισαγωγή και η καθιέρωση της δραματολογίας του Τέννεσση Ουίλλιαμς από το “Θέατρο Τέχνης” του Κάρολου Κουν», στο Αντρέας Δημητριάδης – Ιουλία Πιτινιά – Άννα Σταυρακοπούλου (επιμ.), *Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου αφιερωμένου στον Νικηφόρο Παπανδρέου Σκηνική πράξη στο μεταπολεμικό θέατρο. Συνέχειες και ρήξεις* (Θεσσαλονίκη, Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, 30 Σεπτεμβρίου – 3 Νοεμβρίου 2010), Τμήμα Θεάτρου, Σχολή Καλών Τεχνών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Εκδόσεις Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, 2014, σ. 165-176.
- ❖ «Τα χρήματα του διαβόλου», στο Γιώργος Π. Πεφάνης (επιμ.) *Η λάμψη του χρήματος στη νεοελληνική λογοτεχνία. Από την Κρητική Αναγέννηση στην αυγή του 21ού αιώνα*, Ίδρυμα Κώστα & Ελένης Ουράνη, Αθήνα, 2014, σ. 332-349.
- ❖ «Ερωτική επιθυμία και εθνικισμός: το θέμα της αδελφικής αιμομειξίας στην ελληνική ρομαντική δραματολογία του 19^{ου} αιώνα», στο Konstantinos A. Dimadis (ed.), *Proceedings of the 5th European Congress of Modern Greek Studies of the European Society of Modern Greek Studies Continuities, Discontinuities, Ruptures in the Greek World (1204-2014): Economy, Society, History, Literature* (Thessaloniki, 2-5 October 2014), τόμ. Δ’, European Society of Modern Greek Studies, Αθήνα, 2015, σ. 29-45.
- ❖ «Από την οθωμανική Άλωση της Πόλης έως το Μακεδονικό Ζήτημα. Μία ανεξερεύνητη χειρόγραφη Πόλεως άλωσις του Αλέξανδρου Μωραϊτίδη», στο

Στέφανος Κακλαμάνης – Αλέξης Καλοκαιρινός – Δημήτρης Πολυχρονάκης (επιμ.), Πρακτικά Συνεδρίου προς τιμήν του Αλέξη Πολίτη *Λόγος και χρόνος στη νεοελληνική γραμματεία (18^{ος} – 19^{ος} αιώνες)* (Ρέθυμνο, 12-14 Απριλίου 2013), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2015, σ. 541-558.

- ❖ «Το χειρόγραφο της ιστορικής τραγωδίας *Τσαυροι/Εικονοκλάσται* του Κλέωνος Ραγκαβή (1887) και η παράστασή της από το «Βασιλικόν Θέατρον» (1904)», *Σκηνή* (Περιοδικό Τμήματος Θεάτρου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης) 7 (Χριστούγεννα 2015), 234 σελίδες.
- ❖ «Ανασχέσεις του Ρεαλισμού / Νατουραλισμού: η περίπτωση του Αλέξανδρου Μωραϊτίδη», στο Αντώνης Γλυτζουρής – Κωνσταντίνα Γεωργιάδη – Μαρία Μαυρογένη (επιμ.), Πρακτικά της Επιστημονικής Ημερίδας *Η πρόιμη υποδοχή του Ρεαλισμού και του Νατουραλισμού στο ελληνικό θέατρο*, Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας, Ρέθυμνο, 2016, σ. 109-127.
- ❖ «Βαρβάρων ερωτικά πάθη και τυραννοκτονίες: η *Ιφιγένεια εν Ταυρίδι* του Ν.Α. Σούτζου (1837) και τα γαλλικά νεοκλασικά της πρότυπα από τον 17^ο και 18^ο αιώνα (Lagrange-Chancel και De la Touche)», στο Άννα Ταμπάκη – Ουρανία Πολυκανδριώτη (επιμ.), Πρακτικά του Επιστημονικού Συμποσίου *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και “εθνικός χαρακτήρας” στον 19^ο αιώνα*, τόμ. Β΄, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών – Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα, 2016, σ. 479-492.
- ❖ «Η σωματική υποστασιοποίηση του μπερντέ: η παράσταση του *Λίγα απ’ όλα* του Αντώνιου Μόλλα, σε σκηνοθεσία Δήμου Αβδελιώδη (2001)», στο Moschos Morfakidis – Panagiota Papadopoulou (eds), Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου *Ελληνικό θέατρο σκιών. Άυλη πολιτιστική κληρονομιά (Προς τιμήν του Βάλτερ Πούχνερ) - Teatro de sombras griego – Patrimonio cultural inmaterial*, Centro de Estudios Bizantinos, Neogriegos y Chipriotas, Granada, 2016, σ. 347-366.
- ❖ «Transatlantic Art and International Politics. The Chronicle of George Gershwin’s “Folk Opera” *Porgy and Bess* in Cold War Athens (1955)», *Parabasis* (Academic Journal of the Department of Theatre Studies, University of Athens) 15/1 (2017), σ. 27-48.
- ❖ «“Η τέχνη στο τέλος της ιδεολογίας”»: Το Ίδρυμα Ford και το Θέατρο Τέχνης του Κάρουλου Κουν», *Σκηνή* (Επιστημονικό Περιοδικό του Τμήματος Θεάτρου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης) 9 (2017), σ. 56-90.
- ❖ «Το μετέωρο βήμα της δημοκρατίας: η μορφή του κυβερνήτη Καποδίστρια στο νεότερο ελληνικό θέατρο του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα», στο Αλεξία Αλτουβά – Καίτη Διαμαντάκου (επιμ.), ψηφιακά Πρακτικά του Ε΄ Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου αφιερωμένου στον καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ *Θέατρο και Δημοκρατία, με αφορμή τη συμπλήρωση 40 χρόνων από την αποκατάσταση της δημοκρατίας* (Κεντρικό Κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών, 5-8 Νοεμβρίου 2014), τόμ. 1, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθήνα, 2018, σ. 133-148.

- ❖ “Zola’s Dramatised Novels on the Athenian Stage in the Early 20th Century”, *Excavatio* (online International Review for Multidisciplinary Approaches and Comparative Studies Related to Émile Zola and Naturalism Around the World) XXXI (2019) (Émile Zola and Naturalism in Europe).
- ❖ «Η “φυσιολογική σχολή” του αιρεσιάρχου Ζολά στο ελληνικό θέατρο των πρώτων δεκαετιών του 20ού αιώνα: η πρόσληψη της Παρακμής», στο Αρετή Βασιλείου – Κωνσταντίνα Γεωργιάδη – Αντρέας Δημητριάδης – Κωνσταντίνα Ριτσάτου (επιμ.), Πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου προς τιμήν του Θόδωρου Χατζηπανταζή *Ιστορία και Ιστοριογραφία του Νεοελληνικού Θεάτρου* (Ρέθυμνο, 1-3 Ιουνίου 2018), Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών / Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας, Ρέθυμνο, 2020, σ. 184-203.
- ❖ «Ο Brecht του Προσκηνίου και της δικτατορίας: Ο καλός άνθρωπος του Σετσουάν», στο Κωνσταντίνα Γεωργακάκη – Γωγώ Βαρζελιώτη (επιμ.), Πρακτικά της Ημερίδας *Αλέξης Σολομός: Ο ευπατρίδης μύσσης του Πνεύματος* (Εθνικό Θέατρο, 17/12/2018), Έκδοση Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθήνα, 2022 [υπό έκδοση].
- ❖ «Τα υλικά memorabilia ως διαμορφωτές της ατομικής και της συλλογικής ταυτότητας: Arthur Miller, Ιάκωβος Καμπανέλλης, Γιώργος Διαλεγμένος και Έλενα Πέγκα», στο Κατερίνα Αρβανίτη – Κωνσταντίνος Κυριακός – Ιωάννα Παπαγεωργίου (επιμ.), *Έθνος, φύλο, πολιτικές ταυτότητας στις παραστατικές τέχνες και τον κινηματογράφο*, Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα, 2023 [υπό έκδοση].
- ❖ «Histoire, mémoire, nostalgie: la représentation de la revue *Levez les ancres* par le Théâtre National de Grèce (1997)», Actes du Colloque International *Les revues sur les scènes du bassin méditerranéen, XIXe – XXIe siècles* (23-24 Septembre 2022, Alternative Stage, Centre Culturel de la Fondation Stavros Niarchos - École Française d’Athènes), avec le soutien des: Laboratory for the Research and Documentation of Modern Greek Theatre and MA Program “Greek and World Theatre. Drama, Performance, Education” (Department of Theatre Studies, University of Athens) – IHRIM (Université Lyon 2) et les institutions: Alternative Stage, Greek National Opera - École Française d’Athènes [υπό έκδοση].

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΘΝΙΚΑ/ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- ❖ **17-20 Δεκεμβρίου 1998:** Α΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο *Το Ελληνικό Θέατρο από τον 17ο ως τον 20ό αιώνα*, οργάνωση Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Τίτλος της ανακοίνωσης: «Η αναβίωση του κρητο-επτανησιακού θεάτρου στον Μεσοπόλεμο».
- ❖ **18-21 Απριλίου 2002:** Β΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο *Σχέσεις του νεοελληνικού θεάτρου με το ευρωπαϊκό. Διαδικασίες πρόσληψης στην ιστορία της*

ελληνικής δραματουργίας από την Αναγέννηση ως σήμερα, οργάνωση Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Τίτλος της ανακοίνωσης: «Η επίδραση της τέχνης του ευρωπαϊκού (κι αμερικανικού) κινηματογράφου στο δραματολόγιο των αθηναϊκών θιάσων του Μεσοπολέμου».

- ❖ **27-29 Σεπτεμβρίου 2002:** Α΄ Διεθνής Συνάντηση Λαϊκού Θεάτρου, οργάνωση Υπουργείου Πολιτισμού και Γενικής Περιφέρειας Ιονίων Νήσων – Δήμος Ζακύνθου, Ζάκυνθος. Τίτλος της ανακοίνωσης: «Η πορεία των “λαϊκών” αθηναϊκών θιάσων του Μεσοπολέμου: η σχέση τους με τους αστικούς θιάσους και την αστική ιδεολογία της εποχής».
- ❖ **18-19 Φεβρουαρίου 2004:** Επιστημονική Δημερίδα *Χορός και Θέατρο: Κλασικός Χορός – Χορός στο θέατρο – Χοροθέατρο*, οργάνωση Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Τίτλος της ανακοίνωσης: «Ο χορός στο ελληνικό μουσικό θέατρο κατά τις δεκαετίες 1920 και 1930».
- ❖ **6-7 Οκτωβρίου 2008:** Επιστημονική Δημερίδα *Ο ηθοποιός και η τέχνη της υποκριτικής: Θεωρία και πράξη, Ιστορία και Παρόν*, οργάνωση Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στη μνήμη της Αγνής Μουζενίδου. Τίτλος της ανακοίνωσης: «Η πτώση του τέταρτου τοίχου: ο Βασίλης Ρώτας και οι απόψεις του για την υποκριτική τέχνη».
- ❖ **23-26 Οκτωβρίου 2008:** Γ΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο αφιερωμένο στον Θόδωρο Χατζηπανταζή *Παράδοση και Εκσυγχρονισμός στο Νεοελληνικό Θέατρο. Από τις απαρχές ως τη μεταπολεμική εποχή*, οργάνωση Τμήματος Φιλολογίας (Τομέας Θεατρολογίας) της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο. Θέμα της ανακοίνωσης: «Ο Ποιητής και ο Προφήτης: Ο θεσμός της μαντείας στη νεοελληνική δραματουργία».
- ❖ **1-3 Οκτωβρίου 2009:** IV Congreso de Neohelenistas de Iberoamérica *Culturas hispánicas y mundo griego*, Σαραγόσα Ισπανίας. Τίτλος της ανακοίνωσης: «Η υποδοχή του Λόρκα από το ελληνικό θέατρο της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου».
- ❖ **14-16 Μαΐου 2010:** Διεθνές Συνέδριο *Η Νεοελληνική Λογοτεχνία στον Μεσοπόλεμο. Ιστορική και φιλολογική προσέγγιση*, οργάνωση Κέντρου Φιλοσοφίας Δήμου Πύργου Ηλείας. Θέμα ανακοίνωσης: «Η μορφή του Ιούδα στην ελληνική μεσοπολεμική δραματουργία».
- ❖ **30 Σεπτεμβρίου – 3 Νοεμβρίου 2010:** Διεθνές Συνέδριο αφιερωμένο στον Νικηφόρο Παπανδρέου *Σκηνική πράξη στο μεταπολεμικό θέατρο. Συνέχειες και ρήξεις*, οργάνωση Τμήματος Θεάτρου Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Θέμα ανακοίνωσης: «Η εισαγωγή και η καθιέρωση της

δραματουργίας του Tennessee Williams από το “Θέατρο Τέχνης” του Κάρολου Κουν».

- ❖ **26-29 Μαΐου 2011:** Δ΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο *Το αρχαίο ελληνικό θέατρο και η πρόσληψή του*, οργάνωση Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών. Θέμα της ανακοίνωσης: «*Ο τελευταίος πόλεμος: η τελευταία λέξη του Γιώργου Θεοτοκά στον διάλογό του με την αρχαία τραγωδία*».
- ❖ **12-14 Απριλίου 2013:** Επιστημονικό Συνέδριο προς τιμήν του Αλέξη Πολίτη *Λόγος και χρόνος στη νεοελληνική γραμματεία (18ος-19ος αιώνας)*, οργάνωση Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο. Θέμα της ανακοίνωσης: «*Από την οθωμανική Άλωση της Πόλης έως το Μακεδονικό Ζήτημα. Μία ανεξερεύνητη χειρόγραφη Πόλεως άλωσης του Αλέξανδρου Μωραϊτίδη*».
- ❖ **9 Δεκεμβρίου 2013:** Επιστημονική Ημερίδα *Ελένη Χαλκούση. Η ζωή και το έργο της*, αίθουσα εκδηλώσεων Πνευματικού Κέντρου Κωνσταντινουπόλεως, Αθήνα, σε διοργάνωση του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Θέμα της ανακοίνωσης: «*Η Ελένη Χαλκούση ως θιασάρχης*».
- ❖ **2-5 Οκτωβρίου 2014:** 5th European Congress of Modern Greek Studies of the European Society of Modern Greek Studies *Continuities, Discontinuities, Ruptures in the Greek World (1204-2014): Economy, Society, History, Literature* (Thessaloniki). Θέμα της ανακοίνωσης: «*Ερωτική επιθυμία και εθνικισμός: το θέμα της αδελφικής αιμομειξίας στην ελληνική ρομαντική δραματουργία του 19ου αιώνα*».
- ❖ **5-8 Νοεμβρίου 2014:** Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο *Θέατρο και Δημοκρατία* αφιερωμένο στον καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, οργάνωση Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Θέμα της ανακοίνωσης: «*Το μετέωρο βήμα της δημοκρατίας: η μορφή του κυβερνήτη Καποδίστρια στο νεώτερο ελληνικό θέατρο του 19ου και 20ού αιώνα*».
- ❖ **17 Ιανουαρίου 2015:** Επιστημονική Ημερίδα *Η πρόιμη υποδοχή του Ρεαλισμού και του Νατουραλισμού στο ελληνικό θέατρο*, οργάνωση Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας & Έρευνας, Ρέθυμνο. Θέμα της ανακοίνωσης: «*Ανασχέσεις του ρεαλισμού/νατουραλισμού: η περίπτωση του Αλέξανδρου Μωραϊτίδη*».
- ❖ **14-17 Μαΐου 2015:** Επιστημονικό Συμπόσιο *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και “εθνικός χαρακτήρας” στον 19ο αιώνα*, οργάνωση Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και

του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα). Θέμα της ανακοίνωσης: «Βαρβάρων ερωτικά πάθη και τυραννοκτονίες: η *Ιφιγένεια εν Ταυρίδι* του Ν.Α. Σούτζου (1837) και τα γαλλικά νεοκλασικά της πρότυπα από τον 17ο και 18ο αιώνα (Lagrange-Chancel και De la Touche)».

- ❖ **27-29 Νοεμβρίου 2015:** Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο προς τιμήν του Βάλτερ Πούχγερ *Ελληνικό θέατρο σκιών. Άυλη πολιτιστική κληρονομιά - Teatro de sombras griego - Patrimonio cultural inmaterial* (Βουλή των Ελλήνων), οργάνωση Centro de Estudios Bizantinos, Neogriegos y Chipriotas - Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών και Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, υπό την αιγίδα της Ελληνικής Επιτροπής για την UNESCO. Θέμα της ανακοίνωσης: «Η σωματική υποστασιοποίηση του μπερντέ: η παράσταση του *Λίγα απ' όλα* του Αντώνιου Μόλλα, σε σκηνοθεσία Δήμου Αβδελιώδη (2001)».
- ❖ **1-3 Ιουνίου 2018:** Επιστημονικό Συνέδριο προς τιμήν του Θόδωρου Χατζηπανταζή *Ιστορία και Ιστοριογραφία του Νεοελληνικού Θεάτρου*, οργάνωση Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών / Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, Ρέθυμνο. Θέμα της ανακοίνωσης: «“Η φυσιολογική σχολή του “αιρεσιάρχου” Ζολά στην αθηναϊκή σκηνή των αρχών του 20ού αιώνα».
- ❖ **17 Δεκεμβρίου 2018:** Επιστημονικό Συνέδριο *Αλέξης Σολομός. Ο ευπατρίδης μύστης του πνεύματος*, οργάνωση Εθνικού Θεάτρου Ελλάδας και Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, αίθουσα εκδηλώσεων Εθνικού Θεάτρου. Θέμα της ανακοίνωσης: «Ο Μπρεχτ του Προσκηνίου και της δικτατορίας: *Ο καλός άνθρωπος του Σετσουάν*».
- ❖ **28-29 Μαΐου 2022:** Επιστημονική Διημερίδα *Έθνος, φύλο, πολιτικές ταυτότητας στις παραστατικές τέχνες και τον κινηματογράφο*, οργάνωση Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών. Τίτλος ανακοίνωσης: «Τα υλικά memorabilia ως διαμορφωτές της ατομικής και της συλλογικής ταυτότητας: Arthur Miller, Ιάκωβος Καμπανέλλης, Γιώργος Διαλεγκμένος και Έλενα Πέγκα».
- ❖ **23-24 Σεπτεμβρίου 2022:** Colloque International *Les revues sur les scènes du bassin méditerranéen, XIXe – XXIe siècles* (23-24 Septembre 2022, Alternative Stage, Centre Culturel de la Fondation Stavros Niarchos - École Française d’Athènes), avec le soutien des: Laboratory for the Research and Documentation of Modern Greek Theatre and MA Program “Greek and World Theatre. Drama, Performance, Education” (Department of Theatre Studies, University of Athens) – IHRIM (Université Lyon 2) et les institutions: Alternative Stage, Greek National Opera - École Française d’Athènes. Τίτλος ανακοίνωσης: «Histoire,

mémoire, nostalgie: la représentation de la revue *Levez les ancres* par le Théâtre National de Grèce (1997)».